

SLOVENSKI NAROD

Izšla vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsaj mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

DIPLOMATSKI RAZGOVORI O RIMSKEM NAČRTU

V Parizu in Londonu razvijajo živahno diplomatsko akcijo — Se-
stanek med Macdonaldom in ameriškim delegatom Davisom

Pariz, 31. marca. s. Ministrski predsednik Daladier je davi sprejel angleškega poslanca lorda Tyrella. Razgovor se je nanašal na Mussolinijev načrt in morda tudi na pogajanja za plačilo vojnih dolgov Ameriki. Iz Washingtona prihajajo ponovno vesti, da bo Francija vendarle plačala decembra zapadli obrok vojnih dolgov v višini 20 milijonov dolarjev. Pred tem je imel Daladier daljši razgovor s Titulescom. Nekateri francoski listi so v zadnjem času priobčili ostre kritike Bouncourjeve zunanje politike. Posebno oster je pa članek, ki je izšel v včerajšnji številki lista »Liberte«. List pravi, da je predsednik vlade Daladier sredi sklenil izvršiti rekonstrukcijo svojega kabineta in da bo sam prevzel listino zunanjih zadev, vojno ministrstvo bi pa poveril Painleveju. Čeprav je treba to trditve lista »Liberte« sprejeti z veliko rezervno, je vendar vredno omeniti, da »Liberte« trdi, da bosta Paul Boncour in letalski minister Cot popolnoma izločena iz vlade.

London, 31. marca. Norman Davis, novi šef angleške delegacije na razorožitveni konferenci, je včeraj prispel v London. Pri svojem prihodu je sprejel novinarje in jim izjavil, da se bo sestal z ministrskim predsednikom Macdonaldom in drugimi člani angleške vlade ter se z njimi posvetoval o vprašanju vojnih dolgov in o razorožitvenih problemih. Danes se je sestal z ministrskim predsednikom. Macdonald mu je obrazložil vsebino rimskega načrta o evropskem sporazumu. Razgovorjala sta se pri tem tudi o vprašanju, ali bodo Zedinjene države pristale na ta sporazum. Govorila sta tudi o problemih, ki so zvezi z razorožitvijo. V Londonu je prispel danes tudi ameriški poslanik v Bruslju Gibbons. Zaradi tega se je razširilo v londonskih političnih krogih mnenje, da se bo na teh sestankih določil poleg drugih podrobnosti tudi datum pričetka svetovne gospodarske konference.

Boncour in Titulescu sta konfirirala sredi od 22.30 do 23.30. Na teh razgovorih sta vsestransko proučila probleme, ki jih je postavil italijanski predlog o paktu med štirimi velesilami in ugotovila odklonilno stališče vlad držav Male antante nasproti temu paktu. Ko je Titulescu odhajal iz zunanega ministrstva, ni hotel dati novinarjem nikake izjave glede svojih razgovorov z Boncourjem. Dejal je samo to, da je s sestankom s francoskim zunanjim ministrom v glavnem zadovoljen. Titulescu je tudi povedal, da se bo danes ob 11.30 sestal s predsednikom francoske vlade Daladierem.

Roke proč!

Pariz, 31. marca. AA. Današnji »L'Homme libre« se bavi s stališčem Male antante do pakta med štirimi velesilami in med drugim pravi: Češkoslovaška in Poljska sta odločno proti temu, da bi ju kdo skušal okrniti. Tudi Rumunija tega ne dopusti. Jugoslavija pa pravi:

Nikomur ne dovolim, da bi me vznemirjal s praznimi frazami in nemočnimi načrti, ker se za njih ne more skriti sablja, ki sili na dan izza plača italijanskega matadora. Naj Velika Britanija in Italija iščeta kolikor hočeta vladne oblike, jasno je eno: da je smoter Mussolinijevih načrtov razkosanje Evrope. Zato bodi moji zastopniki Male antante dobro pripravljeni in odgovorimo vsakomur, kdor bi nam grozil: Roke proč od nas! Ne zadovoljimo se z lepimi besedami, zakaj za njih se skrivajo prozorni nameni!

Francija ostane zvesta svojim zaveznikom

Mussolinijevi načrti ne morejo prekiniti preizkušnje zaveznika s Poljsko in Malo antanto

Pariz, 30. marca. AA. Današnji »Quotidien« prinaša ugodni o sedanjem političnem položaju in med drugim pravi: Tudi pri tej priliki naj ponovimo Poljski in Mali antanti, ki predstavljajo veliko politično enoto, da jih Francija pod nobenim pogojem ne bo nikoli zapustila. Tega ne moremo storiti, ker nismo strahopetci, ne izdajalci, ne norci. Tiste države, ki so dokazale s svojim zadržanjem, da so naše lojalne zaveznice, bodo z zadovoljstvom sprejele na znanje potrdilo tega našega lojalnega zadržanja do njih. Ta lojalnost ni samo sentimentalnega značaja, nego nam jo narekujejo tudi razlogi zdravega razuma. Mi bomo naša sredstva za ohranitev miru prej pri tistih, ki mislijo in delajo kot mi, kakor pa pri onih, ki se niso imeli priložnosti, da nam pokažejo, da nimajo za hrbtnih misli. Prvim dolgujemo svoje iskrene prijateljstvo, drugim pa naklonjeno pozornost, dobro voljo in najiskrenejše želje naše miroljubnosti.

Pariz, 30. marca. AA. Bivši predsednik francoske vlade Herriot komentira v današnji številki »Ere Nouvelle« Mussolinijev načrt in med drugim pravi: Danes je docela jasno, da je inicijativa za britansko-italijanski načrt prišla od Mussolinija. Predsednik italijanske vlade je bil tisti, ki je ustvaril ta načrt, udeleženci sestanka z njim so pa prevzeli nalogo, da ga izvedejo. V tem načrtu je sicer prišlo do nekaterih izprememb, toda glavna določila so vendarle ostala.

Nato komentira Herriot čl. 1 italijansko-britanskega pakta in pravi, da pomeni ne samo vrnitev k tajni diplomaciji, nego celo vrnitev k tradicionalni politiki iz 19. stoletja, tako imenovani politiki velesil. Herriot izjavlja: Nikakor ne morem razumeti, kako se tako pojmovanje more spraviti v sklad s tistimi načeli, ki smo jih zmerom branili in zagovarjali, in po katerih so vsi narodi, veliki in mali, enakovredni. Ta teza je v ostalem tudi temelj vse zenevske politike.

Potem omenja Herriot tisti del Mussolinijevga načrta, ki govori o reviziji mirovnih pogodb v okvirju Društva narodov. Herriot vprašuje, za kakšne revizije gre, in ali bi se nanašale samo na teritorij države, ali pa tudi na kolonije.

Pariz, 30. marca. AA. Rumunski zunanji minister Titulescu je sredi ob 22.35 prispel iz Zeneve v Pariz. Na vprašanja pariskih novinarjev je izjavil, da je prišel v Pariz zato, da zbere nekatere podatke in da ne bo dal nobenih izjav listom vse do tlej, dokler se ne sestane z nekaterimi francoskimi uradnimi osebami. Titulescu ostane v Parizu po vsej priliki teden dni.

Francoska zagotovila Mali antanti

Pariz, 31. marca. AA. V tukajšnjih političnih krogih prevladuje mišljenje, da smejo biti vlade držav Male antante popolnoma mirne zastran zadržanja Francije nasproti paktu med štirimi velesilami. Tako zagotovo sta danes dala rumunskemu zunanjemu ministru Titulescu predsednik vlade Daladier in zunanji minister Boncour. V teh krogih naglašajo, da bo Francija tudi v bodoče ostala zvesta svojim obvezam, zlasti pa Društvu

Amerika pripravlja veliko presenečenje

Norman Davis ima nalogo pričeti pogajanja s Sovjetsko Rusijo v svrhu vzpostavitve rednih odnosov — Vzemi-
mirjenje v Londonu

London, 31. marca. AA. V političnih krogih trde, da bo Davis v torek konfiriral s predsednikom francoske vlade Daladierjem med drugim tudi o priznanju Sovjetske Rusije s strani ameriških Zedinjenih držav. V tukajšnjih poučenih krogih mislijo, da bo Norman Davis v Zenevi začel direktne razgovore z zastop-

niki sovjetske Rusije glede razmerja med obema državama. Ta vest je izzvala v vseh diplomatskih krogih veliko senzacijo, ker bi sporazum med Sovjetsko Rusijo in Ameriko zelo vplival tudi na mednarodne odnose v Evropi in bi bil zlasti Angležem skrajno neprijeten.

Dollfussova diktatura ogrožena?

Heimwehrovci zahtevajo večjo oblast — Zaradi brez-
uspešnih pogajanj pričakujejo odstop Dollfussove vlade

Dunaj, 31. marca. Sedaj že tudi v vladnih krogih samih odkrito priznavajo, da obstajajo v vladi med demokratskim krom krščanskimi socialci in Heimwehrova velika nasprotja, ki resno ogrožajo dr. Dollfussovo diktaturo. Včeraj so se ves dan vršila posvetoovanja in pogajanja med vlado, vladnimi strankami in zastopniki Heimwehra. V ta pogajanja je aktivno posegel tudi predsednik republike g. Miklas. Trenutno še ni znano, kako daleč je njegova pomirjevalna akcija uspela.

Vesti pa, ki se širijo v političnih krogih, kažejo, da bo najbrž prišlo do očitnega preloma med vlado in Heimwehrom. Heimwehrovci so namreč zahtevali še odločnejšo diktaturo, kakor jo izvaja dr. Dollfuss in so zaradi tega hoteli imeti v vladi vsa važnejša mesta. Krščanski socialci pa baš nasprotno zahtevajo, da se Heimwehrovci docela izločijo iz vlade, češ da imajo svoje posebne »temne načrte«. Trenutno se še ne da reči, kdo bo zmagal, vsekakor pa govori vse za to, da parlamentarizem v Avstriji še ne bo tako kmalu obnovljen. Vse osebe Narodnega sveta je bilo opuščen in včeraj so zaprli tudi restavracijo.

Mnogo se razpravlja tudi o reviziji ustave v zvezi z revizijo volilnega reda, s katerim si hočejo krščanski socialci zagotoviti večino. Pozornost vzbujajo vesti, da je vlada odredila znatno pojačanje dunajske garnizije ter je v to svrhu koncentrirala na Dunaju močne oddelke zvezne vojske. To smatrajo za dokaz, da vesti o namernem puču Heimwehrovcev niso neut-

mejene in da se hoče vlada zavarovati pred vsakim presenečenjem. Tudi narodni socialisti so z vsakim dnem bolj agresivni in prirejajo zadnje dni na Dunaju vsak večer velike demonstracije, ki dajejo policiji obilo dela. Vlada se zaradi tega boji, da bi narodni socialisti v primeru kakšnega heimwehrovskega puča podprli heimwehrovce, kar bi moglo dovesti do velikih nemirov. Položaj je tako napet, da se širijo celo vesti o krizi vlade, ker smatrajo, da je razkol v vladi tako velik, da ne bo mogoče doseči sporazuma. V tem primeru bi bila »menovana docela izvenparlamentarna diktatorska vlada z najširšimi pooblastili.

Razpust republikanskega Schutzbunda

Dunaj, 31. marca. Z odlokom zveznega kancelarja dr. Dollfussa je z današnjim dnem razpuščen republikanski Schutzbund na vsem avstrijskem ozemlju.

Nemčija se že oborožuje

Pariz, 31. marca. AA. Jutri bodo svedano spustili v morje novo nemško križarko tipa »Deutschland« Čeprav nemško mornariško ministrstvo iz neznanih razlogov noče izdati, kako se bo križarka imenovala, se vendar doznava, da ji bo najbrž ime »Bismarck«.

Naraščajoč odpor proti Hitlerjevim metodam

Protizidovska akcija je izzvala velika nesoglasja v Hitlerjevi vladi, v inozemstvu pa največje ogorčenje

Pariz, 31. marca. AA. Iz Berlina poročajo: Zdi se, da je protizidovski pokret napadalnih oddelkov nacionalno socialistične stranke zrasel vladni čez glavo. Odpor, ki je nanj nalezlo bojkotno gibanje v nekaterih krogih nemških nacionalcev, je nacionalne socialiste vznemiril in ogorčil. Več velikih zavarovalnic se je obrnilo na vlado in jo opozorilo na posledice ekscesov hitlerjevskih čet proti židovskim trgovinam; če se bo to počel nadaljevati, pravijo zavarovalnice, bo od tega najbolj trpelo nemško gospodarstvo samo.

Berlin, 31. marca. Akcija za bojkot proti židom v Nemčiji vodi hitlerjevski vrh Steicher v Nürnbergu. Danes je sprejel delegacijo nacionalne zveze trgovskih pomočnikov in je izjavil, da je vodstvo bojkota sklenilo preprečiti z vsemi sredstvi, da bi bili oškodovani nameščenci in delavci bojkotiranih židovskih podjetij. Kako, tega ni povedal. Dejansko so uslužbenci bojkotiranih trgovin in podjetij na cesti.

Današnji listi objavljajo vest iz Londona, da se tamkajšnji tisk obirno bavi z dogodki v Nemčiji in z narodno socialistično akcijo proti židom. Angleški listi naglašajo, da se še ne more napovedati, kakšne bodo posledice te akcije. Protinemška propaganda se zelo širi. V vzhodnem predmestju Londona so nalepili velike lepake, ki pozivajo obinatno, naj ne kupuje nemškega blaga. Listi pravijo, da so ugledni židje sicer proti bojkotu, da pa ne morejo več zavestati protinemškega pokreta, ki se širi po vseh angleških mestih.

Berlin, 31. marca. Danes dopoldne je imel državni kancelar Hitler razgovor z državnim gospodarskim ministrom Hugenbergom. V političnih krogih naglašajo, da oboje med nemškimi nacionalci in narodnimi socialisti velika nasprotja zaradi protizidovske gonje. Veliko senzacijo je izzval odstop predsednika nemško - nacionalne državnozbornske

frakcije dr. Oberlohrera, ki sicer za svoj korak ni navedel podrobnih razlogov, vendar pa je znano, da je bil v zadnjem času nezadovoljen z razmerjem med nemškimi nacionalci in narodnimi socialisti. Oberlohrer je bil od 1. 1929. predsednik frakcije kot naslednik grofa Westarpa in je veljal za strokovnjaka v državnih finanah.

Židovska debata v angleški zbornici

London, 31. marca. AA. Konservativni poslanec Lamphorn je intenziviral zunanjo akcijo ministra Simona, naj spravi preganjanje židov v Nemčiji pred svet Društva narodov. Poslanci so ta predlog živahno pozdravili.

Sej parlamentarne opozicije Lansbury je zahteval od vlade, naj zbere vse podatke o preganjanju židov v Nemčiji in naj to vprašanje spravi pred svet Društva narodov. Minister John Simon je pri debati, ki se je nato razvila v poslanski zbornici, izjavil, da bo angleška vlada naročila britanskemu poslaniku v Berlinu, naj ji poroča o položaju židov v Nemčiji. Sele nato bo vlada zavzela svoje stališče.

New York, 31. marca. Ameriški židovski kongres, ki je organiziral protestno gibanje proti Nemčiji, je zaprosil ameriški državni departement za posredovanje pri berlinski vladi, naj ustavi od narodnih socialistov proglašeni bojkot židov. Kongres se popolnoma zaveda, da bi šlo pri tem posredovanju samo za formalen čin, ker je akcija za bojkot v Nemčiji popolnoma notranja zadeva Nemčije. Ameriški odbor za verske manjšine je sklenil poslati v Nemčijo posebno delegacijo, ki naj bi se na licu mesta prepričala, ali so vesti o nasilnih utemeljene ali ne. Kakor upajo, Nemčija tej delegaciji ne bo odrekala dovoljenja za prihod. Delegacija naj bi sestavljali po en katoličan, protestant in žid.

Uboj na Trati pred sodiščem

Jože Čadež obsojen na 8 mesecev strogega zapor in v povračilo
stroškov

Pred mahim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. Ivan Mladic, se je danes obravnaval uboj na Trati v Poljanski dolini, kjer so se fantje med seboj stegli in je pri tem dobil čevljar Ciril Jenko sunek z nožem v vrat, da je kmalu umrl.

16. januarja se je zbrala večja družba fantov in deklet pri Kosu Ivani na Trati, kjer so plesali. Na harmoniko sta jim igrala Rudi Prestor in Ciril Jenko. Čevljarski pomočnik Jože Čadež je za godce nabiral denar in ko je stopil z denarjem k Jenku, se je okoli polnoči med njima vnel prepir zaradi 10 Din. Jenko je udaril Čadeža s pestjo v podbradek, nato pa sta se pričela ruvati, da sta se zvrnila po tleh. Čadež je mahal s ključem okoli sebe in je prizadejal Jenku okoli 12 potpudb po obrazu. Fantje so navallili na Čadeža in ga skupno z bratom odstranili iz gostilne. Tu se je v popolni temi razvil pretep, Jože Čadež je z nožem divje mahal okoli sebe in vpil: fantje, smrt bo pred očmi. Nenadoma se je zgrudil Jenko s prezezanim vratom in je kmalu zaradi izkrvavitve umrl.

Obtožnica Čadežu očita, da je sunil Jenka z nožem v vrat in mu prizadejal od zgornje desne strani čez jabolko 12 cm dolgo rano, ki je prerezala žile in žilo odvodnico in je Jenko takoj umrl. Čadež se je zagovarjal, da so ga pri Kosu fantje napadli in je bil zaradi tega razburjen. Ko so ga fantje pahnili skozi vrata, je med vrati potegnil nož in mahal okoli sebe. Ni čutil, da bi katerega od napadalcev zadel z nožem, sam pa je od nekoga dobil z nožem sunek v levo roko.

Številne priče, ki so bile v gostilni navzoče, so opisale dogodek. Nekateri so izpovedali, da je mahal Čadež okoli sebe z nekim predmetom, ker pa je bila tema, ne vedo, če je imel v roki nož. Drugi so zopet izpovedali, da je mahal z odprtim nožem. Neka priča je slišala, ko se je po dogodku pogovarjal Jože s svojo materjo, da mu je ta rekla: Jože, kaj si naredil, in je Jože odvrnil: Kar je bilo, je bilo. Mati pa mu je rekla: Takoj se javi orožnikom. Tudi priča domneva, da je imel Čadež med vrati nož, ker se je v temi nekaj posvetilo.

Zagovornik dr. Pegan je vprašal pričo, če je res, da se je napram Matevžu Vodniku izrazil, da bodo Čadeža pred sodnijo že potlačili, kar pa je priča zanikala, češ, da z Vodnikom sploh ni govoril. Vodnik je tudi izpovedal, da je slišal, da so Jenka ščuvali, naj napade Čadeža. Priča Kalan Jože, ki je hitel po duhovna in je dohitel oba Čadeža, je izpovedal, da mu je Jože Čadež grozil: »Krcnevega sem že, sedaj bom pa še tebe«.

Državni tožilec dr. Fellacher je predlagal obsojbo v smislu obtožnice, zagovornik pa je poudarjal, da je prav lahko mogoče, da je v temi kdo drugi sunil z nožem Jenka, ker je več fantov imelo nože, tudi je bil Čadež v silobranu in je predlagal oprostitno razsodbo.

Sodišče je Čadeža spoznalo za krivega, da je zabodel Jenka v silobranu in ga kaznovalo z 8 meseci strogega zapor, povračilo sodnih stroškov in povračilo 1000 dinarjev pogrebni stroškov. V utemeljitvi je predsednik senata navajal, da je Čadež prekoračil silobran, da pa se sodišče ni moglo točno prepričati, kako se je vršil dogodek v temi pred gostilno. Upoštevalo je obtožbeno neoporečnost, vinjenost in razburjenje. Državni tožilec je proti razsodbi vložil priliz, dočim je sodišče Čadeža za nedoločen čas izpustilo, moral pa se je zavezati, da se bo na prvi poziv javil sodišču. Obtoženec je izjavil, da se bo takoj vrnil in da gre domov samo po povračilu.

S tujim blagom so ga zasačili

Ljubljana, 31. marca. V Dolu pri Ljubljani so pričeli orožniki danes poneti sumljivega neznanca z večjim zelenim nahrbtnikom. Dejal je, da se piše Josip Boštjančič, rojen leta 1897 v Dolu. V nahrbtniku je bilo razno blago sumljivega izvora, tako 9 moških srajc, dva para spodnjic hlače, devet moških in ženskih nogavic, žepna svetiljka s tremi baterijami znamke »Zmaj«, dva žepna noža, eden znamke »Alga«, več vitrihov in škaflo Sava cigaret, okrog 500 kornadov. Vse to je bilo očitno ukradeno, kar Boštjančič tudi prizna, pravi pa, da je vliomil v Italijo.

Pozneje je pa svoj zagovor spremenil in je dejal, da mu je vse to blago izročil v Dolu neznan moški. Policija domneva, da je Boštjančič 22. t. m. najbrž vliomil v Podtaboru pri Podbrezju, kjer je bilo posestniku Dušanu Hamnu odnešeno za 2000 Din cigaret ter tudi dva žepna noža. Nekaj ukradenih stvari pa najbrž izvira od vroma pri posestniku Rozmanu v št. Ilju pod Turjakom. Boštjančiča so izročili sodišču, kjer so na razpolago tudi ukradeni predmeti. Mož je imel tudi suknjič in suknjo, ki sta bila najbrž ukradena. V suknji je značka trdnice »Made for al world«.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2314.85—2326.21, Berlin 1366.80—1377.60, Bruselj 801.07 do 806.01, Curih 1108.35—1113.85, London 96.80—198.40, New York ček 5719.36—5747.62, Pariz 226.66—226.77, Praga 170.40—171.26, Trst 294.24—296.64, Avstrijski šiling v pri-
vatnem kliringu 8.76—9.26.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Pariz 20.36, London 17.7850, New York 518, Bruselj 72.9750, Milan 26.59, Madrid 43.80, Amsterdam 208.85, Berlin 136.50, Dunaj 72.97—77.75, Sofija 3.75.

Vsi bi radi delali . . .

**Na socijalno političnem uradu „sezona“ še ni končana
V Ljubljani primanjkuje dela**

Ljubljana, 31. marca. Nedvomno ni imel noben urad v Ljubljani to zimo toliko dela kot oddelki socijalno političnega urada, kjer dele podpore brez posebnim delavcem. Naloga druge, razen na Borzi dela, se ni zbiralo pozimi toliko ljudi in nikjer se ni nudila boljše slika revščine in brezposelnosti v našem mestu, kot na tem uradu. Zdal je pomlad, kmalu bo zapela kučavica in toplo je že tako, da smo odložili sklenje, zato bi kdo mislil, da je konec sezone na socijalno političnem uradu.

Veselo pomladansko razpoloženje je vladalo zunaj, da si lahko pozabil na vse brige in težave tega sveta in se na brezposelnost. V mračnem hodniku v Mestnem domu se je na vseeno zopet zbral okrog 50 ljudi, moških in žensk. Po večini so bili stari znanci socijalnega urada. Vso zimo so hodili po podpori in se ne morejo sprijazniti z mislijo, da bo zdaj konec podpor. Še vedno prihajajo ob dnevih, ki so določeni za prošnje, in najsi jim referent še tako dokazuje, da so krediti izčrpani. Zdal je pomlad in vsak si mora poiskati delo — kakršnokoli, nihče se ne sme več zanašati na podopore. Prošilci prikivajo ter odgovarjajo vsi, da so iskali delo že povsod, a da še ni nič pred velikimi nočmi. Vsi pravijo: Nikar ne mislite, da bi prišel po podporo, če bi imel delo!

Zadnje čase morajo odklanjati vse prošnje, ki niso pristojni v Ljubljani in ki nimajo družin. Zato je takšnih od dne do dne manj, ko sprevidijo, da nič ne opravijo. Rekorder na val je bil to zimo na socijalno političnem uradu, čeprav je bila mila zima. Nekateri so sicer trdili, da so slabi časi dosegli že višek, a letos je naš socijalni politični urad izplačal v treh mesecih podpor, odnose nakazal nakazila za živila v toliko primerih kot l. 1931 vse leto. L. 1931 so prejeli prošilci podpore v 4000 primerih, letos pa do 29. marca v 3720 primerih. Nekateri prošilci so prejeli podporo večkrat. Mnogo jih je bilo seveda odklonjenih, ker mestna občina mora pač skrbeti predvsem za svoje brezposelne občane. Včasih se je nabralo v Mestnem domu toliko prošilcev, da so napolnili prtičnico vežo in stopnišče do drugega nadstropja, kjer je socijalni urad. Enkrat jih je bilo 680. Največji naval je bil v februarju, ko so izplačali za okrog 80.000 Din podpor. V januarju so jih izplačali za 70.000 Din, ta mesec pa do 29. nad 60.000 Din. Do 5. marca so dali podpore iz sredstev pomož.

ne akcije, odteje pa izključno iz proračunske postavke.

Poleti ne morejo podpirati brezposelnih v takšnem obsegu ter bodo morali reducirati podpore na minimum, kajti skrbeti morajo predvsem, da bodo lažjati najhujšo bedo v zimskih mesecih. Lahko rečejo, da so obvarovali to zimo domačine najhujšega — gladi. Zdal si delavstvo obeta, da bo dobilo delo, kot pač vsako pomlad. Toda v Ljubljani je dela manj kot premo. V Ljubljani ne bo zaposlenih povprečno več kot 100 delavcev, pri gradnji tramvajske proge jih najbrž ne bo niti toliko, pa tudi z gradnjo aerodroma se ne bo posebno omilila brezposelnost. Zlasti je važno dejstvo, da je tem večji naval delavcev v Ljubljano, čim več je dela v nji. Mnogi domačini ne dobe dela, ker se ponujajo delavci z dežele in iz južnih krajev v delo za vsak denar. Največ delavcev dela v Ljubljani iz okolice mesta. Ti in sploh kmečki delavci lažje konkurirajo z mestnimi, ker imajo doma češče vsaj hrano, ki si jo nosijo na delo ali se pa vozijo domov. Delavci iz mesta so pa navezani samo na zaslužek in na — podpore socijalnega urada. Nekateri podjetniki znajo to imenito izrabiti. Nedavno je ponujal ljubljanski podjetnik celav. c. 225 Din na uro. Koliko po em takem zasluži delavec, če dela 10 ur, si lahko izračunata.

Včeraj do 10. se je oglasilo na socijalnem uradu 26 upravičenih prošilcev, 14 žensk in 12 moških. Mnogi možje pošljejo prositi žene, najbrž zato, ker se sami nekoliko sramujejo prositi. Prošilka, ki je prišla po podporo iz Vira pri Domžalah (prej je stanovala z možem 10 let v Ljubljani), je tožila, da se bo morala vrniti peš domov. Dobil je nakazilo za živila. Tudi vsi drugi upravičeni prošilci so prejeli nakazila za živila. Moški so vsi trdili, da bi radi delali, a da ne morejo nikjer dobiti dela. — Obljubili so mi, da dobim delo, čim začno graditi letališče. — Morda dobim delo pri Ljubljani. — Ko bodo začeli delati v tistem kamnolomu. —

Tako hočejo vsi dokazati, kako bi radi delali, a da so bili prisiljeni priti po podporo še zdaj. — Da se bomo prehranili vsaj do velike noči. — Strojari, ki je delal 16 let v ljubljanski tovarni, je pa bil pesimističen: — Nič se ne zanašam, da bi me vzeli nazaj.

Referent pa piše nakaznice, piše in piše. Toda pred vrati je ves čas enako število prošilcev.

Brezmotorno letalo nad Ljubljano

Ljubljana, 31. marca. S pomladjo so naši letalci oživilje kakor mravlje, ko na tako mravljišče poije solnce. Aerodrom pričemo graditi tako rekoč že jutri in frčali bomo že majnika meseca ali malo pozneje, kakor bi rojili majniški kebrji, pa tudi na platnu nas je v terek zvečer prof. Noč popeljal s »Pelikanom« nad Ljubljano in Smarno goro ter zavlekel nad meglem morjem celo v nevarne čeri Kamniških planin. Ali vse to letanje ni prav za prav še nič, ker je treba toliko jurjev in jurjev za motorje, ki neprestano žro z velikanskimi požirki bencina, da naveden smrtnik gleda brnčete ptice le od daleč. Cilj vseh konstruktorjev je zato letalo, ki bi letelo brez motorja. Tudi v tem so fanatično predzri zanesenjaki že prav mnogo dosegli. Seveda ne toliko z gmetnimi žrtvami, kot z žrtvovanjem svojega življenja.

Tudi naš Aeroklub ima svoj odsek za brezmotorno letanje, ki ga vodi z največjim idealizmom znani strokovnjak inž. Kuhelj. Aeroklub je priredil že dobro uspešno tekmo za mlade konstruktorje letal obih vrst, odsek je pa že celo konstruiral svoje brezmotorno letalo in delal z njim poizkuse na vetrovnihi Blokah. Brez vetra namreč letanje ne gre, a Bloke imajo vedno toliko sapice in tudi sape, da so za brezmotorno letanje tako primerne, da namerava osrednjeni odbor Aerokluba na Blokah ustanoviti v ta namen posebno šolo za vso državo. Tudi v Ljubljani imamo zlasti med mladino prav mnogo predzrih prištev brezmotornega letanja, ki mnogi svoje izume skrbno skrivajo pred javnostjo, dokler niso gotovi uspeha. Ne moremo izdati, kdo je zgradil na skrivaj čudnega ptica, kakršnega še nikdo ni videl in ga tudi ne bo, vendar pa iz lesa in žice konstruirani zmaj že čaka, da jutri jutraj ob 7. splava z Grajske planote nad naše po ameriško naprednoje mesto.

Kakor znano, je pa treba brezmotorno letalo pri startu z vso naglico in močjo — kakor navednega malega zmaya — potegniti proti vetru, da se dvigne v zrak. Za to je potrebna kavčugasta vrva, da se lahko bolj potegne, a tudi krepkih lunakov, da aparat spravijo v zrak. Neznani izumitelji torej prosijo prištev in vse krepke fantje, naj se jutri že pred 7. ura zbera na gradu, kjer jih bo čakal čudoviti zmaj, krepko privezan na kavčugasto vrvo, ki se z njo potegne. Preverjeni smo, da bo predzrih idealist zmagal, saj zaupanje in vera premagata vse ovire in zapreke. Ljubljanci bomo pa imeli senzacijo, kakršne še ni bilo — brezmotorno letalo nad mestom.

Novo igrišče SK Ilirije

Ljubljana, 31. marca. Vprašanje novega igrišča je bilo pri SK Iliriji že dolgo pereče. Njeno dosedanje igrišče je bilo namreč lani parcellirano, na južnem delu so začeli že lani graditi in polagoma bodo zgradbene druge parcele. Ilirija je že dolgo iskala primeren teren, ki bi njenim zahtevam najbolj odgovarjal. V mestu je sicer še nekaj parcel, ki bi morebiti prišle v poštev, toda računati je, da bodo prej ali slej tudi zgradbene. Že pred leti je Ilirija nameravala zgraditi novo igrišče na Koslerjevem vrtu pod Cekinovim gradom, toda takrat je protestirala univerza, češ, da je dotično zemljišče rezervirano za bodoči botanični vrt. Univerza je pozneje svoj predlog umaknila.

Za bodočo sezono Ilirija nujno potrebuje novo igrišče in zato je zdaj znova začela to vprašanje. Stopila je v stik z g. Koslerjem, ki je pripravljen odstopiti primerno zemljišče, obenem je pa zaprosila mestno občino, da bi ji dala v zakup 5240 kvad. metrov zemljišča. Po načrtu, ki ga je napravil inž. Stanko Bloudek, se bo igrišče razprostiralo tik za velesejanskimi prostori, obsegalo bo okrog 14.000 kvad. metrov. Novo igrišče bo oddaljeno od drevenode cestne najmanj 40 metrov, tako da sprehajalcev ne bo motilo. Igrišče bo imelo ograjno, ki bo pa skrita za dekorativnim grmljem in drevmi. Tako Tivoli tudi v estetskem pogledu ne bo mnogo izgubil.

Za novo igrišče bo treba seveda precej denarja, vendar upa Ilirija, da bo igrišče uredila večina s prostovoljnimi delom in kulokom članstva. Ker je teren poseven, ga bo treba naprej izravnati. Svet je tudi precej močvirnat in bo treba navoziti najmanj 20 cm lesa, poleg tega bo treba travnik tudi kanalizirati. Tribuna in garderoba bosta s starega igrišča preneseni na novo.

Z vprašanjem novega ilirijanskega igrišča se je pečal tudi mestni gradbeni odsek, ki je zgradbo novega igrišča v načelu že odobril. Včeraj popoldne si je prostor ogledala tudi komisija gradbenega odseka, končna odločitev je pa v rokah magistratnega gremija. Mnenja smo, da je dolžnost mestne občine, da gre SK Iliriji pri tem v polni meri na roko, kar klub v svojem vestranskem prizadevanju koristi javnosti in mladini tudi zasluži! Saj s takim delom Ilirija vrši eminentno važno socijalno in zdravstveno delo in tudi razbremenjuje mesto občino. Po novem zakonu za telesno vzgojo bodo itak občine morale graditi sportna igrišča.

Iz Metlike

— Iz šolske službe. Na mesto pok. Ivan Rieglerja, šolskega upravitelja v Semicu, je imenovan g. Albin Razpotnik, učitelj v Streklevcu. Ob tej priliki ponovno opozarjamo na veliko število nepopolnjenih učiteljskih mest v Beli Krajini, dočim novinci čakajo na imenovanje.

— Somenskega krompirja je tudi našemu srezu ponudila banska uprava v 60 vagov in sicer subvencioniranega po ceni 70 para za kg. V Metliki je doslej prispele že okrog 24 vagonov krompirja, naročenega od privatnikov, največ iz Dobropoleja. Trebnje-ga in iz kočevskih hribov. Večinoma je bil ta krompir zamenjan za vino in les, deloma pa tudi plačan z gotovino. Manjša količina je odšla tudi v sosedne heravske kraje, kjer je pomanjkanje enako zelo občutno.

— Gospodinjiki tečaj se je vršil nedavno v Črnučevju. Zanimanje za to lepo kmetijsko prosvetno delo je bilo med našimi mladenkami veliko. Vodila ga je učiteljica gđ. Višnjevske, predavali pa so tudi drugi strokovnjaki. To je bil poleg podzemeljskega edini tečaj v našem srezu, četudi jih želimo še več. Pohvaliti moramo naše strokovnjake, ki vlagajo ves svoj trud

v kmetijsko prosveto, četudi razpolagajo s komaj zadostnimi sredstvi.

— Petelinov in kokoši selekcionirane štajerske pasme je tudi naš srez nabavi okrog 30, kakor tudi večjo količino valilnih jajc. Razveseljivo je to dejstvo, ker je perutinarstvo lahko precej donosna stvar, ako se goji racionalno. Kmetijski referent g. Konda se trudi za povzdigo vseh panog, vendar pa bi mu morali dati na razpolago več sredstev, še posebno, ker jih niti sreski kmetijski odbor nima dovolj.

— Nerazumljivo postopanje. V metliški okolici goje v nevinogradnih krajih t. j. okrog Podzemlja in Gradca še vedno nekateri šmarčniki, pa so jo celo nanovo posadili. Čudno je to, ker trte vendar nikdo ne more prisiliti, da bi na neugodnem tlu uspevala. Potrebno bi bilo ljudi vzgajati pa jih napotiti v kako drugo kmetijsko panogo, ki bi jim lahko donosala več od slabe in razvpite šmarčnice.

Delovanje kranjskih Kolašic

Kranj, 30. marca. Kranjske Kolašice so se zbrale preteklo sredo k 12 letnemu občnemu zboru v osnovni šoli, da so pregledale bilanco svojega dela v l. 1932. Otvorila ga je predsednica ga. Inka Sabothyeva, ki prisrčnim pozdravom na zbrane sestre, ki dajejo odobru moralno in dejansko podporo. Tajnica gđ. Režika Pipanova je podrobno poročala o društvenem delovanju. Društvo šteje blizu 400 članic in ima poverjenosti na Primorskem in Jezerskem. Za cvetno nedeljo so članice prodajale oljke. Iz izkupička in prispevka mestne občine so obdarovale za veliko noč 21 mestnih revežev in 11 družin z živili. Materinski dan je proslavilo Kolo s prodajo cvetk in obdarovale 16 revnih mater. Društvo je podpiralo brate iz Primorja z denarijem in obleko, bolnemu akademiku je prispevalo z večjim zneskom, za časa bolezni. Kolo je nudilo 24 bolehnim šolskim otrokom šest mesecev gorko mleko kot dopolnilsko južino, neki bolni učenici pa trikrat tedensko obed. 8 mesecev je podpiralo kolo nezaposleno Sokolico s hrano. Sestrskemu društvu na Blanci — najmlajšemu Kolu je pomaglo z 200 Din. Kolu v Mežici — obmejni točki pa z blagom. Mladinskemu pevskemu zboru iz Trbovelj je s 300 Din krilo stroške za zajutr. Za Božič je obdarovalo 30 mestnih revežev in devet rodbin z živili. 500 Din je dobila Dijska kuhinja. Mnogim brezposelnim je med letom pomagalo z živili in denarjem.

Odbor s predsednico go. Inko Sabothyjevo je ostal z malo spremembo na splošno željo isti. Ves odbor nam je porok, da bo Kolo jugoslovenskih sester tudi zanaprej vršilo svojo višje naloge. To naj bo najlepše priznanje odboru in članicam, za javnost pa nesebično dobrodelno in kulturno delo.

Z Jesenic

— Požar v spodnjem delu mesta. V noči od srede na četrtek kmalu po polnoči so zbudile Jesenice in iz spanja tovarniške in železniške siren ter jih opozarjale, da neke gori. Na spodnjem koncu mesta pa so sikali visoko v zrak ognjeni zublji. Gorelo je gospodarsko poslopje gostilničarja g. Jureta Lasana v Kovinarski ulici. V tem poslopju so stanovali tudi tri delavske družine, ki so v največji naglici rešile, kar se je rešiti dalo. Tovarniška požarna bramba je prihitela na kraj požara v rekordnem času ter preprečila, da ni poslopje pogorelo do tal. Lastnik g. Lasan in stranke, ki so elanovale v poslopju, imajo obšutno škodo. To je na Jesenicah že četrti požar v štirih mesecih, za katere se ne ve, kako so nastali.

Otvoritev sokolskega lutkovnega gledališča. Po več mesečnem trudu nekaterih sokolskih bratov, so dela pri sokolskem lutkovnem gledališču bližajo svojem koncu, tako da bo jutri ob 14.30 otvoritvena predstava »Martin Krpan« za mladino, ob 20. pa za odrasle. Predstave se v nedeljo 2. t. m. ponove, in sicer popoldne za mladino, zvečer pa za odrasle. Sokolsko lutkovno gledališče, ki je delo domačih rok, je v vsakem pogledu tako lepo in dovršeno urejeno, da so Sokoli lahko ponosni nanj. Vsa dela je vodil naš priznani strokovnjak za odrska dela br. Joža Čebuli, mizarška dela je napravil g. Filip Lazar, elektrotehniška dela br. Franc Pogorelec, a lutke je mojstrsko izvršil naš domači umetnik g. Lojze Višnar. Kdor hoče videti prvi jeseniški lutkovni teater in kdor se hoče pošteno nasmejati, naj teh prireditev ne zamudi.

— Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik in Koroško Belo je v nedeljo, dne 2. aprila t. l., ob 10. v poslopju otroškega vrta na Savi, z običajnim dnevnim sporedom.

Sport

Medklubska tekma v slalomu na Zelenici

SK Tržič razpisuje na velikonočni ponedeljek 17. aprila medklubsko slalom tekmo za posameznike (dame in gospode) ter za moštva za prehodni pokal dr. Gerharta Guklerja. Start ob 10. blizu Zeleniške koče na plazu Begunjske. Pravico starta imajo vsi člani, ki so verificirani pri JZSS. Tekmuje se po saveznih pravilih. Zrebanje bo v nedeljo zvečer v Zeleniški koči.

Vsak klub lahko prijavi največ dve moštvi. Moštvo obstoji iz treh tekmovalcev, klasificiranih se je prva dva. Pokal prejme v prehodno last moštvo, ki doseže skupno najboljši čas, toda le tedaj ako je vsaj eden tekmovalcev tega moštva uvrščen med tri najboljšie. Ako ta pogoj ne bo izpolnjen, pokal letos ne bo oddan. Pokal preide v stalno last kluba, ki si ga pribori 3krat zaporedoma ali 3krat v presledkih. Prijavnino sprejema do inkl. petka 14. aprila sportna trgovina Stranjski Rudi in g. Seljak Anton, Tržič. Prijave je poslati na predpisanih tekmovalnih prijavnica s prijavnino vred, ki znaša za posameznika 10 Din, za moštva 30 Din. Prijavnina za moštva se vrne, ako se moštvo udeleži tekmovalja. Naknadnih prijav se ne bo spreje-

malo. Pri tekmovalju posameznikov prejme prvi trije plakete, dama, ki doseže najboljši čas prejme istotako plaketo. Vse eventualne spremembe razpisa si pridržuje odbor SKT. Vodstvo tekme: predsednik g. Seljak Anton, tehnični vodja g. Sarabon, starter g. Rudi Stranjski, sodniki na cilju g. dr. Elbert, g. Seljak, časomerica in zapisnikarja gg. Kalan, Seme in Pezdirt. Predhodni pokal in plakete so razstavljene pri trvdki Gorec, Ljubljana, poleg nebotičnika.

Beležnica

Koledar.

Danes: Petek, 31. marca katoličani: Modest, Benjamin, Mojmir, pravoslavni 18. marca.

Današnje prireditve.
Kino Matica: Špihonka E. 3.
Kino Ideal: Mayer & Comp.
Kino dvor: Lov za milijoni.
ZKD: »Shanghai Ekspres« ob 14.15 v kinu Matici.

Sokol šiška: Predavanje dr. Oblaka »Od Kočara do južne Srbije« ob 20. v veliki dvorani Sokolskega doma.

Zveza industrijev letna skupščina ob 14.30 v Zbornici TOL.

XI. redni občni zbor Zadruga državnih uslužbencev ob 19. v dvorani Delavske zbornice.

Dežurne lekarnе.
Danes: Bohinc, Rimska cesta 24, dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Leustek, Resljeva cesta 1.

Izpod sita

in rešeta

V Zagrebu imajo čudno afero z lymphotubom in njegovim izumiteljem zdravnikom na čelu. Baje je ta nesrečni lymphotubin umoril kar deset ljudi, ki so hoteli s tem preparatom ozdraviti svojo jetiko.

Ni končno za nas zanimivo, koliko da jih je od tega lymphotubina umrlo, ker to bodo že ugotovili medicinski strokovnjaki, zanimivo pa je, da sedaj 10 najslavnejših zagrebških zdravnikov trdi, da so ti čudoviti preparat preizkusili na bolnikih in ugotovili negativni učinek, namreč da ni niti indierenten človeškemu zdravju, nego je celo škodljiv. Ti gospodje zdravniki so torej preizkusili preparat na bolnikih približno tako, kakor to delajo zdravniki po epidemiološko bakterioloških zavodih, kjer vbrizgavajo razne toksine morskim prašikom in potem opazujejo posledice. Poskuse z lymphotubom so namreč zdravniki v javnih polemikah zdaj priznali.

Noben zdravnik seveda javno ne trdi, a je lymphotubin smrtonosen, kar počne javno priznati, da je usmrtil koga lymphotubin, ki je že skoro dve leti krozil na debelo po naši mli domovini. Trdijo le, da je škodljiv, pa bi bilo res zanimivo vedeti, so li dovoljeni taki eksperimenti z ljudmi, kakor z morskimi prašiki po bakteriološko epidemioloških zavodih.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.
Petek, 31. marca: Zaprtó.
Sobota, 1. aprila: Hamlet, Izven.
Nedelja, 2. aprila ob 20. uri: Hamlet, Izven.
Ponedeljek, 3. aprila: Zaprtó.

Prva repriza Shakespearejevega Hamleta v režiji g. Cirila Debeveca bo v soboto dne 1. aprila v naši drami. Naslovno vlogo igra tokrat g. Ciril Debevec. Vsa ostala zasedba kakor na premieri.

Ljubljanska drama pripravlja v režiji prof. Sesta pasijonsko igró I. N. R. L., ki sta jo napisala dr. Roman Tominac in Edvard Gregorin, ki igra tudi glavno vlogo. Prva letošnja vprizoritev pasijonske igró bo na Cvetno nedeljo dne 9. aprila ob 20. uri v drami. Zunanje posetnike opozarjamo, da si lahko naroče vstopnice po dopisnici na gledališko upravo.

OPERA

Začetek ob 20. uri.
Petek, 31. marca: Zaprtó.
Sobota, 1. aprila: Samson in Dalila. Red B.
Nedelja, 2. aprila ob 20. uri: Pri treh mladenkah. Izven. Znižane cene.

Samson in Dalila. Delo francoskega skladatelja Saint-Saens, ki je v vsakem oziru zelo skrbno pripravljeno, se ponovi v soboto dne 1. aprila za red B. Režija je prof. Sestova, muzikalno vodstvo ima kapelnik dr. Svama.

V nedeljo dne 2. aprila zvečer se ponovi v operi opereta Pri treh mladenkah po znanih opernih cenah. Opozarjamo, da v nedeljo dne 2. aprila ni popoldanskih predstav.

V operi se vrše velike, intenzivne priprave za vprizoritev Wagnerjeve opere Parsifal, ki bo še pred velikonočnimi prazniki. Parsifal je največje in najpomembnejše Wagnerjevo delo. Ljubljansko vprizoritev pripravlja ravatelj g. Minko Polič.

Iz Kranja

— Javen shod delavstva sklicuje podružnica Narodno strokovne zveze v Kranju za v nedeljo 2. aprila ob 9. uri dopoldne v gledališki dvorani Narodnega doma. Na shodu govori predsednik NSZ g. Rudolf Juvan iz Ljubljane. Odbor podružnice vabi vse delavstvo Kranja in okolice naj se v kar največjem številu udeleži tega shoda.

V Ženevi.

— 150 frankov mesečno mi hočejo plačati kot strojejski razorožitvene konference. To je odločno premalo.

— Res je, gospodična, toda pomisliti morate, da boste zaposleni vse življenje.

Noče vdovca.

— Ali bi vzela vdovca?
— Za vse na svetu, ne ker si hočem moža vzgajati sama.

Tujski promet v Kranju

Predlanskim je bilo v Kranju 1743 tujcev, lani pa 1476 — Načrti za tekoče leto

Kranj, 30. marca. Pretekli četrtlet se je vršil v Narodnem domu občni zbor Tujskoprometnega društva. Otvoril ga je predsednik sreski načelnik g. dr. Franc Ogrin, ki je začetnik in duhovni vodja vsega tujskoprometnega delovanja v Kranju. Njegovo poročilo je bilo res strokovnjaško sestavljeno. Splošni pogoji za razvoj tujškega prometa so naravni in umetni. Med prve štejemo zlasti pokrajinske lepote in prirodne zanimivosti, med umetne pa vse tiste naprave, čijih izviršitev je odvisna od naše volje, našega dela in organizacije. Romantična lega in peštra okolica sta naravni privlačnosti Kranja. G. predsednik je podal pregled vseh tujskoprometnih naprav v preteklem letu. Sem spadajo predvsem izdaja propagandne brošure, nabava škropilnega avtomobila, ureditev savskih drevedored in parkov, kar je v glavnem izvedla mestna občina. Društvo je zelo marljivo razposiljalo propagandno brošuro na vse strani države. Kmalu bo dogotovljen relief našega mesta, ki ga izdeluje znani spretni samouk Ivan Selan; dokončan bo še pred pričetkom ljubljanskega velesejma. V celoti bo stal okrog 32.000 Din. Stroške bo plačalo društvo s svojimi sredstvi, zlasti z dotacijo mestne občine. Prispevala pa so tudi večja tujakinja podjetja: Gostilničarska zadruga 2500 Din, tekstilni tovarnici Jugočeška in Jugobruna po 2000 Din. Društvo je izdalo in založilo pregleden zemljevid Kranja v 1000 izvodih. Zemljevid se dobiva v knjigarnah po 5 Din. Na razpolago je tudi mnogo povečanih slik vseh delov našega mesta.

Kranj ni samo industrijsko mesto, saj je industrija koncentrirana samo v Savski dolini. Ima tudi celo vrsto naprav, ki služe tujskemu prometu: lepo urejene hotele in kavarne, drevedore in parke, dva zvočna kinematografa itd.; pogrešamo pa ob vsem tem kopališče. Naprava velikega modernega kopališča je že več let pereč problem. Zanimati nimamo niti primerne-ga prostora in ne vemo, ali bo novo kopališče zgrajeno ob Kolri ali ob Savi. Društvo bo dalje skušalo doseči, da se odpravi sedanji telegrafski drogovi po mestu. Vodi naj se spravijo na strehe ali pa naj se zgradijo kabli. Popravi naj se tudi pločnik od Stare pošte in Roosove hiše proti gimnaziji. Pred Anraščevu hišo in pri Vekselnu bodo postavljene primerne orijen-tacijske deske. Tujskoprometno društvo je delovalo v trajnem stiku in sporazumu s sresnim načelstvom, občino in podružnico SPD. Zlasti pa je gmetno podprla društvo mestna občina.

Tajniško poročilo je podal g. Zmago Kozman, čigar poročilo in delo priča o njegovi marljivosti in zmožnosti. L. 1931 je bilo v Kranju 1743 tujcev s 1756 nočnimi, l. 1932 pa 1476 tujcev s 1826 nočnimi. Zlasti je padlo število inozemcev (od 737 na 669). L. 1931 je bil najboljši promet meseca avgusta, lani pa septembra. Gosp. tajnik je omenil, kako zanimivo bo izvršen

relief. Tako bo na pr. župna cerkev postavljena iz 68. hotel Stara pošta pa iz 138 manjših delov. Vsak tak objekt vzame Selanu po več dni časa. Stavbe na reliefu bodo izdelane vse iz lipovega lesa. Tujci in drugi zainteresi so se v lepem številu ob-račali po informacije v društveno pisarno v postopju Mestne hranilnice. Društvo šteje 128 članov. Najvažnejše za uspešni razvoj tujškega prometa je vprašanje 50 % popusta na železnici, ki naj bi se dovolil onim posetnikom našega mesta, ki bi bivali vsaj 10 dni v našem mestu. Blagajniško poročilo je podal veletrgovec g. Joško Majdič. Celotni promet znaša 96.784 dinarjev.

Kakšen je program društvenega dela za letos? Steze in pobočje od klavnice proti pungradski cerkvi, terasa pod rožnovensko cerkvijo in škrlincev se morajo urediti. Važna sta popis in evidenca stanovanj za radi pregleda in oddaje. Da se omogoči korpanje v Kolri, se mora zagotoviti primeren in nemoten dohod. Napravi naj se nekaj kabin. Pregledano bo tudi savsko kopališče. Važno je končno tudi vprašanje sportnih in tenis prostorov.

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi maie množine »Franz Josefovce« vode iztrebljenje črevesa brez hudega zdravljenja.

Z vlaka je skočila

Trebnje, 30. marca.

Po povsem svoji krivdi — po lastni ne-previdnosti bi skoraj prišla včeraj ob življenje 19letna Vidgoj Terezija iz Poljan, občine Gradišče. Peljala se je z osebnim opoldanskim vlakom, ki odhaja iz St. Lovrenca na Dol., ob 13.40. Vstopila je nekje na Dolenjskem in je bila namenjena po opravkih v St. Lovrenc. Na postajališču v St. Lovrencu — kakor na vseh postajališčih — ima vlak le malo postanka. Toliko, da potniki vstopijo in izstopijo. Ta trenutek pa je nesrečnica zamudila — očividno v pogovoru s sopotniki in je opazila šele dobrih 100 metrov nad postajo, ko je vlak vozil že proti Radohovi vasi, da se je od-peljala naprej. Razburjeno in neizkušeno dekletce je hipoma skočilo do vrat voza, ga odprlo in se pognalo s priljago vred iz dvorčnega vlaka na železniški nasip. Pot-nika je njeno jonaštvo silno prestrašilo in niso se od strahu še dobro zavedli, ko je vlak že stal.

Vlakospretno osobe, ki je drzno skakalo opazilo, je ustavilo vlak in navzočim se je nudi strašen prizor. Nesrečnica je ležala na nasipu blizu tračnic z zlomljeno nogo, zdrobljene kosti pa so ji štrlele iz strašno skazene noge. Obupno se je borila med zavestjo in nezavestjo in že je obležala nepremično in nezavestna na tleh. Očividce pripoveduje, da je bil pogled na poskodovanko strašen. Naložili so jo takoj na isti vlak in bila je prepeljana v bolnico v Ljubljano.

FJODOR ŠALJAPIN

Pride! NAJSLAVNEJŠI PEVEC SVETA Pride!

Dnevne vesti

— Lahko se nam smejejo. Ko čitaš zgodbo starega slovenskega izseljenca rudarja Ivana Korošca in njegove žene Marije iz Maribora, ki ju je nemška policija na odredbo hitlerjevskih oblasti izgnala iz Nemčije, ne da bi jima pustila vzeti s seboj skromno imetje, čeprav je Korošec 24 let garal in pustil v nemški zemlji vse svoje sile, se ne hote vprašati, kako je mogoče, da smo mi napram tujcem v naši državi še vedno tako širokogrudni. Nemci so izgnali tudi oba Koroševa sina, 24-letnega Ivana in 21-letnega Stefana, čeprav sta bila v Nemčiji rojena. Pri nas je pa vse polno sijajno plačanih tujcev, med njimi se zlasti mnogo Nemcev, pa se nam zdi celo čudno, če se zadnje čase čujejo glasovi, da naj bi uvedli na tujce v naši državi vsaj poseben davek. Svet se nam res lahko smeje.

— Premestitev v sodni službi. Premestena sta kancelista Anton Kriznik od okrajnega sodišča v Radovljici k okrajnemu sodišču v Delnicah in Bernard Kovač od okrajnega sodišča v Celju k okrajnemu sodišču v Osijeku.

— Razpisane zdravniške službe. Oblast na uprava bolniškega fonda v Zagrebu razpisuje 8 mest prometnih zdravnikov in sicer v Zagrebu, Karlovcu, v Djakovu, Pakracu, Koprivnici, Banja Luki, Zlatarju in Crikvenici. Prosnje je treba vložiti za mesto Karlovca do 5. aprila, za druga mesta pa do 25. aprila. Natančnejše informacije se dobe v pisarni uprave fonda v Zagrebu, Grgrjeva ulica 3, vsak delavnik od 10. do 12.

— Zanimiva statistika našega gasilstva. Zadnji »Gasilec«, glasilo JGZ, prinaša zanimivo statistiko gasilstva v Jugoslaviji. Gasilstvo je v dravski banovini najmočnejše ter tudi tehnično najbolje opremljeno. V naši banovini je 760 gasileških enot, ki štejejo 25.283 prostovoljnih in poklicnih gasilcev in imajo 280 motornih in 737 ročnih brizgaln. 6 hidroforov, 877 prevoznih sredstev, 1304 letstva, 6382 sesalnih, 1260 gumistih in 171.586 konopljavih cevi. Poleg tega imajo gasilci na razpolago 327 domov, 25.244 krovov in organiziranih 76 godov. Podpore gasilstvu so znašale 54.867 Din. Za dravsko je najmočnejša savska banovina, ki šteje 19.893 in pa dunavska s 6427 gasilci. Najslabše je gasilstvo organizirano v varškarski banovini, kjer je celih 23 gasilcev.

— Ceni izleti s celobrodno »Kara« dordjeve v Dalmacijo in Grčijo. Da bo omogočeno tudi nižjim slojem ogledati si in spoznati našo jadransko obalo in važnejša mesta vzdolj grške obale do Pireja (Atene), priredili Jadranska plovidba v letošnji sezoni več izletov po znanih cenah z luksuznim parnikom »Kara« dordjeve. Ta ladja je opremljena z vsem komfortom, ima lepe in prostorne salone, zračne in udobne kabine, jako lepo promeno na krovu, kopalnico in brivnico. Hrana na parobrodu je izborna in obilna, postrežba prvostanska. Izletnik uživa na ta način poleg 11-dnevne udobne vožnje po morju tudi vso udobnost na parobrodu samem. Potovanje prične na Sisku vsakokrat ob 14. uri ter ima potnik priložnost ogledati se važnejša dalmatinska mesta in jadranska kopališča: tako Crikvenico, Rab, Šibenik, Split, Hvar, ev. Makarsko, Korčulo, Dubrovnik, Kotor, Hercegovići, dalje Krk in Iteo ter konča v Pireju, kjer je dvodnevni odmor, da si udeleženci izleta ogledajo Atene, glavno mesto Grčije. Cena za te 11-dnevne izlete, vstevši hrano in postrežbo znaša Din 1900 do Din 3000 za osebo, po izbiri kabine. Prvi izlet je na velikonočne praznike z odhodom s Siska 17. aprila. Prijave in prospekte pišite »Putniku«.

— Dražba lovov. V sredo 12. aprila ob 10. se bosta oddajala pri sreskem načelnstvu v Kermniku v zakup lova občin Nevlje in Bistrička.

— Prepovedana publikacija. Notranje ministristvo je prepovedalo razpečevati v Zagrebu izhajajočo periodično tiskovino »Student« št. 7 z dne 22. t. m.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno nestanovitno vreme, ponekod dež. Včeraj je bilo še po večini krajev naše države lepo, toda izredno visoka temperatura je pričala, da se lepo vreme ne bo dolgo držalo. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skopju 21, v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Beogradu 20, v Splitu 18, v Mariboru 17,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,5, temperatura je znašala 8,9.

— Dva požara. 6. t. m. je zgorel kozolec slame posestnika in gostilničarja Zrinekega v Ivanovcih. Ker posestnik ni bil zavarovan, je dal 23. marca zavarovati vse svoje imetje. Toda zločina roka ga je prehitela. Še isti večer je začelo goreti v njegovem skednju, oženi je pa zajel tudi svinjake in drvarnico. Ker je pihal hud veter, je bilo nemogoče gasiti in so vsa gospodarska poslopja pogorela do tal. Škoda je precejšnja. Preteklo nedeljo je gorelo pri posestniku Karlu Podolsku v Sebeborcih. Zgorelo je precej krme in nekaj gospodarskega orodja. Škoda znaša 10.000 Din.

— Zagoneten samomor. V Šibeniku je bil izvršen v sredo zagoneten samomor. 36-letni upravnik veleprodaje tobaka, ki ima v zakupu splošno trgovsko kreditno društvo iz Splita, Milan Ratković, se je včeraj v hotelu ustrelil. Mož se je že del časa pripravljaval na smrt, kar je razvidno iz njegovih poslovnih pisem. V enem pravi, da gre v smrt zaradi drugega, ki bo imel ta stih na vesti.

— 14letni deček ubil zapeljivca svoje sestre. Iz Kragujevca je prišel nedavno v Jagodino brivski pomočnik Ljubomir Marković, ki je pripeljal s seboj hčerko brivca Jovana Jovanovića. Dekle se je čez nekaj dni vrnilo v Kragujevac in povedalo etar-

šem, da je zaljubljen v Ljubomira. Priznala je, da je odšla z Markovićem, ki jo je v Jagodini zapeljal in spodil. To je silal 14letni deček ubiti. Predrag, ki je vzel revolver in se odpravil v Jagodino, kjer je zapeljivca svoje sestre ustrelil.

— Za košček vsakdanjega kruha. V Tuzli so imeli te dni žalostno senzacijo. 18letni brezposelni Šerif Džanić je skakal oblečen za 2 Din v rečico Jalo. Moral je petkrat skočiti, da je zaslužil 10 Din in še bi bil skakal, da ga ni zadržal stražnik. Reče je hotel zaslužiti košček kruha, da bi ga delil s svojo materjo.

— Tragedija mladega delavca. Včeraj zjutraj je skočil pri Zagrebu pod vlak 25-letni delavec Mihajlo Rajmović. Lokomotiva ga je strahovito razmesarila. Na eni roki so mu manjkali trije prsti že od 7. leta in tudi sicer mu je bilo roka tako slaba, da ni bila za delo in tako si v že itak težkih dneh ni mogel služiti kruha. Ker je pa hotel ostati pošten, je šel raje v smrt, kot da bi zašel na kriva pota.

— Očetovo nasledstvo v obliki lepih belih zob lahko ohranite v pozni starosti s stalnim čiščenjem z znano Chlorodont zobno pasto. Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.

— Pri isihaju sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite jutraj na tešče, brez muje izdatno izboljšanje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki, ter pri krčnih žilah, hemoroidih, bolelih prostati in mehurnem katarju. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Iz Ribe gredo ljudem precej v slast kot kažen na ribjem trgu. Kljub slabemu pomenu zadnjih dni v mesecu je bilo danes na ribjem trgu precej živahno. Posebno so se ljudje zanimali za morske ribe in jih precej kupovali, čeprav niso baš poceni. Morskih rib je bilo več vrst, kar je zdaj ugodno vreme za ribolov. Po daljšem presledku so bile danes na trgu tudi morske postvri (skombri), ki se pojavljajo na morju v jatah le tedaj, ko se jim obeta dober lov na sardelice. Sardelice so pa prišle na trg šele v poznih tržnih urah. Morske postvri so prodajali po 30 do 36 Din kg. Frece so gospodinjke kupovale girice, ki so po 16 do 20 Din. Najdražje ribe so branci, bradač (barboni) in orade po 40 Din. Tudi rozana in očičena palamida je po 40 Din, cela pa po 36 Din. V splošnem so vse morske ribe po nespremenjenih cenah, a o. o. lignje po 32 Din, sipe po 24, bukke po 28 itd. Danes je prišlo na trg tudi precej šuk in karpov iz Osijeka. Te ribe so bile nekoliko cenejše od domačih, bile so sveže, a stalni prodajalci rečnih rib so prodajali žive šuke. Uvožene šuke so bile po 22 Din, karpi pa po 18 Din, dočim so prodajali drugi prodajalci žive šuke po 28 do 30 Din kg. Na ribjem trgu je še vedno žabji dumping. Danes so prodajali žabe v treh dolgih vrstah. Nekateri nepristni Ljubljani čani pravijo, da so siti žab že, če jih vidiš toliko, v splošnem pa gredo tudi žabe še precej v denar. Prodajalci pravijo, da bi jih vsak rad jedel, ko bi vedel, kako so okusne. Poleg tega je pa žaba še najbolj snažna žival, ker se ne boji vode.

— Iz Konjske železnice, po kateri odvažajo material iz Ljubljane, je precej draga, ker jih stane vsak konj po 80 Din n. dan. Kot znano, jim niso dovolili odvažati materiala z lokomotivo, nihče jim pa ne bo mogel braniti uporabe motorjev. Pripravljajo motor, ki ga bo poganjala nafta. Takšni motorji se še bolj obnesejo kot lokomotive ter bo odvažanje materiala zelo pospešeno. Ob zaslužek bodo pa številni vozniki.

— Iz Zidanje je zdaj idealno vreme, a stavbna sezona se vendar ne začne; novih manjših zgradb bo zelo malo, kot kaže. Dve manjši stavbi sta v Streljaski ulici in na Vodovodni cesti. Gradnja trgovske akademije dobro napreduje, kletno zidovje bo kmalu zbetonirano.

— Iz Te dni so zbetonirali ob tromejstvu pri desnem mostu izolirno ploščo na zbetoniranih terasah. Enako ploščo bodo zbetonirali še ob levem mostu pri Prešernu. Zda je ta most zaprt. S temi deli bo menda opravljeno končno vse pri tromejstvu, razen podiranja kolibe na trgu in dograditve podzemeljskih stranišč.

— Iz Ne smemo pozabiti, da bo v ponedeljek, 3. aprila ob 20. uri v unionski dvorani koncert Glasbene Matice, na katerem se bo izvajala pod taktirsko ravnanje Mirka Poliša Beethovenova Misa solennis. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjižarni.

— Iz Jezdci (prijavljeni) Ljubljanski sokolskih društev se pozivajo, da pridejo v nedeljo 2. aprila ob 9. dopoldne v jahalni obleki v civilu v vojašnico 16. artiljerijskega polka.

— Iz Zanimivo predavanje. Kakor smo zadnjič že kratko javili, se je prirodnoznanstveni sekciji Muzejskega društva za Slovenijo posređilo pridobiti za eno predavanje predstojnika antropološkega oddelka dunajskega naravoslovnega muzeja, g. dr. V. Lebzelterja. Predaval bo o svojem dvetletnem bivanju v južnoafriški puščavi Kalahari na desetem poljudnoznanstvenem predavanju prirodnoznanstvene sekcije, ki se bo vršila 6. aprila ob 20. uri. Da omogoči

sekcija obisk čim širšim slojem in čim več publiki, se bo to pot predavanje vršilo v veliki dvorani hotela »Union«. O tem zanimivem predavanju bomo še poročali.

— Iz Segajte po oljčnih vejicah. Bliza se cvetna — oljna nedelja — in naše Kolašice se že pripravljajo za prodajo oljčnih vejic. — Ne samo na cvetno nedeljo, temveč že teden prej bodo oljke na razpolago — Oljna vejica je simbol miru. — zato naj ne manjka v nobeni hiši. Kdor le more na kupi vsaj malo vejico, saj izkupiček oljčevih mladik bo prinesel obilo blagoslova v hišo, kjer je revna deca. — Naše Kolašice bodo uporabile ves denar v dobrobit revni, slabotni deci. — Kolo jugoslovenskih sester.

— Iz Zveza zidarjev, tesarjev in gradbenih delavcev v Ljubljani sklicuje za v nedeljo 2. aprila ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice javen shod. Na shodu se bo razpravljalo o težkem položaju gradbenega delavstva. Odbor poziva vse gradbene delavce, da se udeležijo tega važnega javnega zborovanja.

— Iz Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj, kakor tudi dvorska knjižnica praznujeta petindvajsetletnico svojega obstoja. Ta izreden društveni jubilej bomo proslavili dne 1. aprila t. l. v veliki dvorani »Kazine« od 20. ure dalje. Člane, kakor tudi prijatelje društva vjdno vabimo k udeležbi.

— Iz Danes ob 14.15 uri v Elitnem kinu Matije »Sanghai« Express« z Marleno Dietrichovo v glavni vlogi. Delo slovitega režiserja J. Sternberga »Sanghai Express« je bil eden najzanimivejših filmov prošle sezone. Ta film, v katerem igra glavni vlogi Marlene Dietrich in lepa Kitajka Ana May Wong, naj si vsakdo ogleda.

— Iz Krajevna organizacija JRKD za sodni okraj v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v torek 4. aprila ob 20. uri v prostorih restavracije na glavnem kolodvoru Masarykova c. 5 z običajnim dnevnim redom.

— Iz Sokolsko društvo Štepanja vas vabi na predavanje gospoda Dr. Mihelaka »O sodobni gospodarski krizi, ki se vrši v nedeljo 2. aprila ob 10. uri dopoldne (po maši) v Sokolskem domu. To predavanje je za vsakogar tako važno in poučno, da naj nikdo, ki mu čas dopušča, ne izostane. Vstop prost. Zdravo! Uprava.

— Iz Posetite jutri in v nedeljo opereto »Studentje smo« v šentjakobskem gledališču. Izvrstna godba in petje. Vstopnice se dobe od 10—12, in od 15—17, v veliki dvorani Mestnega doma.

— Iz Socialna prireditve v korist zavetišča za brezposebne služkinje pod pokroviteljstvom gospodinj se bo vršila 2. aprila ob 17. uri v Delavski zbornici. Vstopnice od Din 4.— do Din 12.— se dobio v predprodaji v posredovalnici v Selemburgovi ulici 7/I. Stojišča brezplačno. 216/n

— Iz Stalna razstava sodobne stanovanjske opreme se odpre jutri ob 10. dopoldne v nebotičniku. Vstop prost.

— Iz Srajce modne in sportne, kravate, naramnice, žepne robce, rokavice in nogavice, kupite najbolje pri Miloš Karničnik. Stari trg 8.

Iz Celja

— c Predavanje o živinoreji. Krajevna organizacija JRKD za Celje-okolico bo priredila v soboto 1. aprila ob 19.30 v gostilni G. Belaja na Polulah pri Celju predavanje o živinoreji. Predaval bo sreski veterinarski referent g. Maksim Šrihar iz Celja. Predavanje o sadjarstvu, ki bi se moralo vršiti v nedeljo 2. aprila ob 10. dopoldne v gostilni G. Kolence v Zagradu, je odpovedano, ker je predavatelj zadržan, vršilo se bo pozneje.

— c Gošovanje SSK Celja v Trbovljah. Prvak celjskega nogometnega okrožja SSK Celje bo igral v nedeljo 2. aprila ob 15. v Trbovljah prijateljsko tekmo s SK Trbovljani.

— c Umrl je v četrtak 30. t. m. v Celju (Aleksandrova ul. 7) v 87. letu starosti nadučitelj v p. g. Ivan Adamič. Pogreb bo v soboto 1. aprila ob 17. uri v tržašnice okoliškega pokopališča. V celjski bolnici je umrla 29. t. m. 9 mesecev stara Marija Vodovnikova, hčerka delavke iz Arclina pri Vojniki, 30. t. m. pa je umrla 26letna dnarica Angela Jagorčnikova.

— c Sokolsko društvo v Celju bo priredilo v soboto 1. aprila ob 20. in v nedeljo 2. aprila ob 16. mladinski zanimivo teledavno akademijo v mestnem gledališču. Nastopila bosta deca in naraščaj. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjižarni K. Gorčarja vdove.

— c Predstava dijaške družine »Sloga«. V petek 7. aprila ob 20. bo uprizorila dijaška družina »Sloga« v Celju v mestnem gledališču komedijo »Peg, srček moj«. Di-jaki bodo od sobote 1. aprila dalje prodajali vstopnice po hišah. Prosimo občinstvo, da bi ne odklenjalo prodajalcev.

Iz Litije

— Z voza je padel. Matozovi s Trlice so vozili seno. Domov grede je sedel gospodar vrh sena. Med vožnjo mu je pa postalo slabo, zmešilo se mu je pred očmi in je padel z voza. Poškodovanca so odpeljali takoj domov in poklicali zdravnika Ukmarja, ki mu je nudil potrebno pomoč. Bolniku, ki je zadobil notranje poškodbe, gre zdaj že na bolje.

— Nekaj za prijatelje Sv. Gore. Sv. Gora, najbolj priljubljena točka v Zasavju, je razširila svoj krog prijateljev zlasti zdaj, ko ima krasno planinarsko koč. V planinskem domu mnogi izletniki tudi prenoče. Nekateri so se pritoževali, da je postojlna oprema neprimerna. Da odstranijo ta nedostatek so vrle litijske narodnjakine: gospe Svetlova, Podbojeva, Turkova in Koblarjeva ter gđ. Pavla Meškova pripravile kot velkoponočno darilo nov balš. Vzgledne dame zaslužijo vso zaslavo planinarjev. Svetoporska kočja je v zadnjem času tudi glede hrane izborna »krobova. Nikomur ne bo žal, če pohiti v biser Zasavja, kamor je s postaje Sava pri Litiji le — pičli dve uri. V kratkem bo nova kočja na svečan način krščena.

Ljubljanski umetniki na razstavi v Mariboru

Kdo je bil v razsodišču, kdo prireja razstavo in pod čigavim pokroviteljstvom

Ljubljana, 31. marca.

V petkovki številki »Slov. Naroda« sem na svoje veliko začudenje zvedel, da je »razsodišče, ki so bili v njem naši najbolj znani umetniki, zbralo dolgo vrsto slik in skulptur za veliko umetniško razstavo, ki bo v Mariboru ... od ... do ... pod pokroviteljstvom itd. Razsodišče je presojalo le dela ljubljanskih umetnikov itd. itd.«

Dalje sem izvedel, da razstavlja moja malenkost »na žalost same risbe, da Mariborčani ne bodo videli najuspešnejših kiparskih del svojega vsestranskega talentiranega rojaka«.

Izvedel sem tudi, da odpotuje »v Maribor s slikami tudi Rihard Jakopič, ki bo otvoril za kulturni razvoj Maribora pomembno razstavo s slavnostnim govorom, da Mariborčani našega mojstra spoznajo tudi osebno«.

Do momenta, ko sem to izvedel (v petek 24. t. m. zvečer ob 19. pri večerji), nisem imel niti pojma o tej grandiozni umetniški manifestaciji v Mariboru. Bil sem presenečen. Prečital sem članek še enkrat in pred menoj sta se izmotali iz negotove sivine dve vprašaji:

1) Kako je mogoče, da jaz, kot časopisni ilustrator, quasi risar-reporter, o tej grandiozni razstavi nimam niti najmanjšega pojma?

2) Kako je mogoče, da jaz na tej prireditvi sodelujem (sicer »na žalost samo z risbami«) — pa zopet o tem nimam niti najmanjšega pojma?

Se enkrat sem se poglobil v članek in ugotovil sledeče:

Prvi odstavek je — milo rečeno — nebulozen.

»Te dni je razsodišče, ki so bili v njem naši najbolj znani umetniki, zbralo dolgo vrsto slik in skulptur za veliko umetniško razstavo, ki bo v Mariboru itd.«

Megla! Kdo je postavil razsodišče? Kdo so ti — naši najbolj znani umetniki? Kje je zbralo to anonimno razsodišče dolgo vrsto (!) slik in skulptur? Kdo prireja to veliko umetniško razstavo?

»Razstava (nad 30 kiparjev in slikarjev) se vrši pod pokroviteljstvom itd.« — Kdo je zaprosil za pokroviteljstvo?

Stavek, ki govori o moji osebi — je od prve do zadnje besede — zlagan.

Prvič, jaz na tej misteriozni razstavi »slovenske moderne umetnosti v Mariboru« sploh ne razstavljam, ker o tem nisošar ne vem — ali pa se je morda zgodilo nekaj, kar ni v skladu z zakonom o avtorskem pravu § 22, točka 9. Drugič, še nisem nikdar razstavljal risb »na žalost« — temveč iz povsem drugih motivov. Tudi še nisem razstavljal »na žalost samih risb«, za kar jamči kritika v reviji »Čas«!

Tretjič, nisem »mariborski rojake« v Mariboru imam samo domovinsko pravico. Ta moja »pravica« pa bi lahko postala Mariboru zelo nerodna, če bi se moje zadeve razvijale v stilu te anonimne prireditve!

Ugotovil sem torej ta dejstva (pri večerji v petek, 24. t. m.) in na žalost moram priznati:

Tudi članekarjeva trditve, da sem »vsestranski talentiran«, nikakor ne držim: kakor koli sem se mučil s tem značilnim pojmom v naši umetnosti vso dolgo noč — nisem ga razrešil in šele v soboto ob enajstih dopoldne mi je pojasnil zadevo g. kolega Dalmatino Inčostri!

Stvar je sledeča: Ta mariborska »razstava slovenske moderne umetnosti« (Včeršnik), ki naj bi bila »kulturne iluzije« — »höchstdenkende Veranstaltung« (Mariborer Zeitung) ni prav nič drugega kakor razstava slik in kipov, ki jih je nakupil, dobil v komisijo itd. gospod Kos, trgovec s slikami in okvirji v Ljubljani, izpopolnjena z deli mariborskih slikarjev in dekorirana z dejstvom, da je v Maribor odpotoval s slikami tudi Rihard Jakopič, ki bo otvoril za kulturni razvoj Maribora pomembno razstavo s slavnostnim govorom — pa ne morda zato, da propagira v Mariboru ljubljansko umetnost — o ne, — temveč, kakor pravi članek — »da Mariborčani našega mojstra spoznajo tudi osebno«!

Oglejmo si torej to za kulturni razvoj Maribora »tako pomembno razstavo«!

Kdo prireja razstavo? Gospod Kos, trgovec z okvirji in slikami v Ljubljani. Mestni trg.

Kako prireja razstavo? Anonimno in pod pokroviteljstvom.

Gospod je trgovec in lahko po mili volji prireja trgovske razstave svoje zbirke (s privoljenjem avtorjev — seveda!) kjerkoli in kadarkoli! Toda — zakaj anonimno, zakaj »pod pokroviteljstvom«? Ali morda ne prireja razstave sam? Kdo je ta? — drugi prireditelj? Ali jih je morda več? Kdo so ti? Pokroviteljstvo nad razstavo so prevzele najodličnejše mariborske osebnosti!

Ne vem, kaj mislijo o tej kulturno pomembni razstavi g. Kosa moji umetniški kolegi — jaz za svojo osebo priznavam njegove podjetniške vrline v celoti in mu čestitam! Tisto malenkost glede § 22, točka 9. avtorskega prava bova že mirno uredila na drugem mestu!

Pa tu druga stvar in priznam, da mi danes (!) ni vseeno, kaj mislijo o zadevi moji spoštovani gg. kolegi!

Pri spoštovanju te kulturno pomembne razstave je figniralo neko »razsodišče, ki so bili v njem naši najbolj znani umetniki« in ki je »zbralo dolgo vrsto slik in skulptur za veliko umetniško razstavo« ter »presojalo« (podčrtal N. P.) le dela ljubljanskih metnikov«!

Tu pa postane stvar temna. Osvetlujemo jo! Nisem imel prilike, da bi se porazgovoril s svojimi tovariši-umetniki, zato napišem naslednje vrste pro domo sua —!

Kdo je postavil razsodišče?

— Nihče ali pa g. Kos!

Če jih ni postavil nihče, so to samozvanci — torej!

Če jih je pa postavil g. Kos, je stvar žalostna in nevrzdrna: Med razstavljalci čitam imena naših najbolj znanih umetnikov! V razsodišču so bili »naši najbolj znani umetniki«! Kako se pravi temu po slovensko!

To mistično razsodišče je torej »izbralo dolgo vrsto slik in skulptur za veliko

umetniško razstavo«.

— Kje jo je izbralo?

— V trgovskih prostorih g. Kosa!

— Še kje drugje?

— Mogoče — toda to ni važno! V trgovskih prostorih je »izbralo« najmanj 80 odstotkov razstavnih del!

— Kaj je še delalo to neimenovano razsodišče?

— To razsodišče je »presojalo«, in sicer »le dela ljubljanskih umetnikov«!

Zanimivo — tako le razsodišče! Oko »izbira« — ono »presoja«, poročevalec tega razsodišča pa riše: X. — je zastopan skromno. Y. — boljše. Z. — najboljši — kje? — Na razstavi! — Ni res! — V zbirki trgovca g. Kosa! Dokaz: G. Kos ima par mojih nepomembnih risb v komisiji — vsak Ljubljančan, ki se zanima za umetnost, pozna lepo število mojih zadnjih čas izvršenih plastik! Le tako se je moglo zgoditi, da »razstavljam na žalost samo risbe«!

To »razsodišče, ki so bili v njem naši najbolj znani umetniki, me na vsak način dobro (osebno) pozna in ve, da sem nastopil svojo (melanholično) umetniško pot v Mariboru.

To razsodišče, ki je »izbiral« in »presojalo«, bi imelo lahko toliko takta, da bi me (kot najbolj prazdetega) o tej razstavi — vsaj obvestilo!

Res je sicer, da bi jaz temu in takemu razsodišču pojasnil, da mu odrekam vsako pravico »izbirati« in »presojati« moja dela, in če so to tudi »na žalost samo risbe«, ki jih riše nehota moj nožni palec po parketu, ko pišem o tej budoviti kulturno-pomembni razstavi v Mariboru.

Nikolaj Pinat.

„Studentje smo“

Ljubljana, 31. marca.

Sele s to domačo opereto je šentjakobsko gledališče — tako se namreč za diletantski oder sedaj upravičeno imenuje — pokazalo, kaj zmore in kako mnogo je pridobilo z novimi prostori v Mestnem domu, zlasti pa z novim odrom, ki je tudi najmodernejši v vsej državi, ker nobeno drugo naše gledališče nima kupoinega horizonta. Prav malo pripomočkov je treba na tem odru in dosežena je silna globina in daljava horizonta, ki smo jo obudovali v soboto in v nedeljo zvečer, ko smo gledali daleč na morski sinjini romantični Rab, kakor bi ga videli v resnici. Mnociča obiskovalcev, ki je med njimi vedno več odličnega in kritičnega občinstva, je rada pritrčila, da nam tako efektne scene, kot nam je t. aoder pričaral v 3. dejanju, ne more pripraviti niti dramsko niti operno gledališče. Daljava in svetlobni efekti so namreč res živa lučnja pravilne lepote.

Mnogo je komponist Danilo Bučar svojo opereto izpremenil in črtal, še več pa izpopolnil in izboljšal, vsestransko ga je pa podprl in opereto pomagal do največjega uspeha režiser M. S., ki pa v svoji neupravičeni skromnosti ni pustil dati svojega splošno priznanega umetniškega imena niti na plakate. Z velikimi, slikovito aranziranimi skupinami in z emotivni nastopom kompozicije je režiser dosegel učinke, tako sceno bogastvo in življenje ter toliko užitkov za oko kakršnih pri lanskih predstavah na pretesnem staroverškem oderu od te operete nihče niti slutiti ni mogel. Skratka, »Studentje smo« je opereta, ki bi na vsakem odru dosegla uspeh.

Pa tudi drugače se je opereta močno izpremenila, predvsem zaradi izpremenbe oseb, ki igrajo glavne osebe. Prej groteskna in drastična komičnost je oblačena, ker profesorja Goloba ne igra več znani komik Lavrič, temveč Kriznik, ki je pa ustvaril prav imenitno karakterni figuro. Njemu se je morala prilagoditi Klara Lebanova gospe Metke Bučarjeve, da je iz prismoje ne avse postala le moža željna stara koka, a

A. D. Emery:

Ove siroti

Roman

...Bodočnost!... Kaj morem pričakovati od nje?... Kje bi mogla dobiti delo? In kako naj živim dalje?

Luiza je zašepetala nekaj sestrini in sporazumeli sta se. Henrika je vzela iz svoje ročne torbice nekaj srebrnikov in jih stisnila Marjani v roko. Marjana je zadržala kot bi se je dotaknila smrt.

— Miloščina! — je vzklila z drhtečim glasom, — ne, ne, kar obdržite svoj denar!

Henrika ji je prigovarjala, naj ga sprejme, češ, da ji bo olajšal pričakovanje srečnejših dni.

Ne odklanjajte tega skromnega dokaza usmiljenih src, to bi naju zelo bolelo, — se je oglasila Luiza.

— O, prav ste imeli! — je vzklila Marjana, — zdaj vidim, da je bog, saj vidim dva angela, ki mi hitita na pomoč.

In uboga Marjana je pokrila roke globoko ginjenih sester s poljubi in solzami.

Zdaj je čutila v sebi dovolj moči in poguma. Zapusti Pariz, odpotuje kam na kmeto, kjer bo nošeno delala in si služila vsakdanji kruh.

Marjana je bila trdno sklenila napraviti konec grešnemu življenju. Tako se je vsaj zdelo Henriki, ko je videla, kako se je vzravala in ozrla na okna krčme, kakor bi hotela pozvati na odločilni boj moža, ki jo je pahnul tako globoko...

In sirota je napravila vzporedno kretnjo, ki jo je Marjana takoj razumela, kajti vzklila je:

— Kar se tiče njega, sem trdno sklenila, da se nikoli več ne sestanem z njim; nikoli več, to vam prisegam. Potem je pa prišla svoji dobrotnici za roke, rekoč:

— Bog vama povrni vse, vama, ki sta pokazali toliko dobrote in usmiljenja z menoj... Da, bog vama poplačaj, da sta me rešili.

Obrnila se je, da bi odšla, pa se je še enkrat ozrla in pomahala sirotama v slovo, rekoč:

— Zbogom!... zbogom!...

V tistem hipu se je popolnoma obvladala. Zdrava pamet se ji je vrnila, z njo pa tudi upanje. Da, upanje...

Marjana je čutila, da se je po izpovedi kar nekam prerodila. Zdelo se ji je, da sliši njen glas tam gori, da je bila njena molitev uslišana, njena pokora sprejeta.

Gredoč mimo vrat krčme, kjer popivanje še ni bilo konec, je zaničljivo odvrnila pogled, potem je pa začela na vso moč bežati. Toda naenkrat je obstala.

Začula je dobro znan glas.

— Marjana! E, Marjana!

Glas, ki jo je prisilil, da je obstala kot prikovana, je bil glas Jakoba Fröcharda.

Tudi Henrika in Luiza sta slišali, kako je Jakob klical Marjano. — Ah, križ božji! — je vzklila Luiza in se stisnila k Henriki. — On jo kliče!

— In ona... se je ustavila! — je vzdihnila Henrika.

Nastal je kratek molk, ki je bil za Marjano prava muka.

Presenečen, da ne odgovori takoj na klice, je Jakob stopil za njo. — E,

Marjana! Kaj si gluha? Kam si pa tako bežala? Zakaj pa nisi prišla k nam v krčmo, da bi trčila z menoj in mojimi prijatelji?... Kako? Gluha in nema?... No, odgovori vendar, če te vprašujem! Kam se ti je tako mudilo?

Ves ta čas je Marjana nepremično gledala govorečega naslovnika. Hotela je zbrati ves svoj pogum in vse sile, da bi se mu odločno uprla.

Tudi odgovorila je s samozavestnim glasom, kakršnega Jakob pri njej ni bil vajen.

— ...d teboj sem bežala!

— Beži no, kaj poveš!... Menda se žališ. Bežati pred menoj... pred svojim Jakobom!

In ošinil jo je s pogledom, ki je vedno dobro učinkoval.

— Da, pred teboj... ki te nočem več videti, — je nadaljevala Marjana odločno, ne da bi se zmenila za njegov pogled.

— Ha! ha! ha!... Ta je pa dobra! — se je zakrohotal Jakob. — Toda pustiva šale, zdaj ni čas za to... No, zakaj si se ustavila, lo sem te poklical? ... In se mi zdaj približuješ, ko ti uamignem? In zakaj se ti trese roka, ko jo držim v svoji? ... Fa se praviš, da me nočeš več videti?

— Dobro... nikoli več!... je odgovorila Marjana. — Kljubovaj ti bom... ne bom te več ubogala!... Nikoli več!... Med nama e vse končano. Sramujem se življenja, ki sem ga živela, sram me je, da sem zavojlo tebe tako globoko padla. Podlež si, nič drugega!

— Očitki vesti... očitki! Prekliči vse to in pojdi z menoj! — je dejal Jakob in stisnil Marjano roko.

Hotel jo je potegniti za seboj v krčmo, pa se mu je iztrgala iz rok.

— Ne, saj ti pravim, da ne pojdem s teboj nikamor in nikoli več!

Jakob je kar osrnel. Ni mu šlo v glavo, kako je mogla nastati taka izprememba s to žensko, ki je bil napravljen iz nje svojo sužnjo, svoj lastnino.

Vendar je pa še enkrat poskusil spraviti jo v krčmo.

— Pojdiš z menoj! — je zarohnel... Hočem tako... Slišiš?

— Jaz pa... jaz pa...

— Hočem tako, Marjana!

In na vso moč je stisnil njeno roko. Toda Marjana ni kriknila. Ta hip bi jo bil lopov lahko ubil, pa bi ne bila popustila, tako trden je bil njen sklep.

Henrika je opazovala to borbo in pripovedovala Luizi, kaj se godi z Marjano. Sestri sta s strahom pričakovali, kaj bo Marjana storila.

Henrika je opazila, da se je Marjana med prerokanjem z Jakobom obrnila k nji in Luizi, kakor bi hotela podkrepiti svojo omahujočo odločnost in jo prositi pomoči, da bi dobro prestala težko preizkušnjo.

In mlada žena je jasno čutila, kako se ji vračajo moči, kajti odgovorila je odločno:

— Ti hočeš tako, Jakob... jaz pa tega nočem... Saj ti pravim, da je med nama vse končano... Nočem več biti tvoja žrtev!... sokriva vsega, kar počenjaš... Ne bom te več ubogala!

Jakob se je zdrnil kakor človek, ki začenja izgubljati vero v uspeh in ki izgublja korak za korakom svoj ugodni položaj.

— Kako pa misliš to napraviti?

Strahovita letalska katastrofa

V Belgiji je treščilo v torek na tla veliko angleško letalo
Katastrofa zahtevala 15 žrtev

V torek se je pripetila pri Dixmuidu v Belgiji strahovita letalska nesreča, ki je zahtevala 15 človeških žrtev. Na tla je treščilo veliko angleško prometno letalo med poletom iz Bruselj v London. Letalo je bilo last angleške družbe za zračni promet »Imperial Airways«. Vzdrževalo je redno zračno zvezo med Kemrajnom. Bruseljem in Londonom. Imelo je tri motorje s 1200 HP. V torek ob 13.16 se je dvignilo na letališču v Bruslju in krenilo proti Londonu. Poleg angleškega pilota, telegrafista in natakarnja se je vozilo 12 potnikov ter 450 kg prtljage in poštinih pošilj. Vseh 15 ljudi je našlo pod razvalinami razbitega letala smrt.

Pri Dixmuidu je letalo naenkrat skoraj navpično in tako hitro treščilo na tla,

da je malo manjkalo, da ni ubilo več na polju zaposlenih kmečkih deklet. Pilot in radiotelegrafist sta bila Angleža, izmed 12 potnikov je bilo 3 Angležev, 3 Nemci in 1 Belgijec. Ko je začelo letalo padati, so hoteli 4 potnik skočiti iz njega, kar se jim je tudi posrečilo, toda letalo je bilo visoko in vsi štirje so se ubili. Iz bližnjega kraja Ecsen so takoj prihiteli na kraj nesreče orožniki, toda vsaka pomoč je bila že zaman. Vse, kar so mogli orožniki storiti, je bilo, da so potegnili.

izpod gorečih razvalin letala strahovito obžgana trupla.

Precej daleč od kraja, kjer je treščilo letalo na tla, so našli vsa razmesarjena trupla onih štirih potnikov, ki so bili skočili iz letala.

O vzroku strahovite letalske nesreče še ni zanesljivih poročil. Vse pa kaže, da so se motorji letala naenkrat ustavili in pilot se ni mogel brez njih počevo spustiti na tla. Ko je letalo treščilo na tla, se je vnel bencin in v hipu je bilo vse letalo v plamenih.

Preiskava je dognala, da je povzročila katastrofo eksplozija enega izmed treh motorjev, ki je eksplodiral v polnem poletu. Pilota je najbrž ubil pri eksploziji kos železa in tako je ostal aeroplan brez vodje. Kmetje, ki so delali bližini na polju, so namreč videli, da se je letalo naenkrat nagnilo in treščilo skoraj navpično na tla. Med padcem se je eno krilo odtrgalo in zarilo v bližini globoko v zemljo.

Šef inspektorata nesreč v angleškem ministrstvu za zračni promet major Cooper je odletel v sredo s svojim asistentom letalskim poročnikom Davjem iz Croydona na kraj nesreče, da se osebno prepriča, kako je prišlo do strahovite katastrofe angleškega veleletala »City of Liverpool«. Najbrž katastrofa ne bo nikoli pojasnjena, kajti od letala je ostal le kup obžganih razvalin in katastrofe ni nihče preživel, tako da tudi nihče ne more povedati, kako se je pripetila. Iz pripovedovanja očividcev bi se

dalo sklepati, da je nastala v letalu eksplozija in da se je vnelo. Še predno je padlo na tla. Znano je le, da je pilot Leleu eden najizkušenejših angleških letalcev in da je imel že 18 let letalski izpit. Letalo »City of Liverpool« je bilo eno najzanesljivejših, doživelo ni prej še nobene nesreče. Ves čas, odkar je bilo v prometu, ni nastal v njem niti najmanjši defekt. V prometu je bilo to letalo že nad 9 let.

V sožalji brzoiavki ravnateljstvu angleškega državnega zračnega prometa pravi minister letalstva lord Londonderry: »To nesrečo je treba obžalovati tem bolj, ker so dosegle angleške državne zračne proge glede varnosti poletov nedosegljiv rekord. Pilot ponesrečenega letala kapitan Leleu je bil zelo dobro znan v letalskih krogih, on je pilotiral letalo, ki sta v njem letela belgijski kraj in kraljica. Točno pet minut pred katastrofo letala je prešlo letališče v Croydonu od pilota običajen radiogram: O K Dash — all correct dash (vse v redu).

Obljuba je obljuba

Med svetovno vojno je zahajal v slaščičarno v angleškem mestu Fokkestore starejši gospod, ki se je sčasoma zagledal v 9 letno gospodarjevo hčerko. Mala Daisy se je rada pestovala na kolenih priletnega Farleya in se igrala z njim, kakor pač znajo deklice. Gospod jo je božal in tako se je kmalu razvilo med njima veliko prijateljstvo. Vedno raje je sedela deklica pri njem na kolenih in priletni gospod ji je v šali večkrat dejal: »Ko dorasteš, se poročiš.«

Minilo je 16 let in idila iz vojnih časov je postala resničnost. Priletni gospod je ponavljal svojo v šali izrečeno obljubo tako pogosto, da ga je zdaj že odrasla Daisy prišla za besedo. In nič se ni upirala, navdušeno se stopil z njo pred oltar. Zdaj je njen mož in prijatelj iz zgodnje mladosti župan mesta Dover 70 letni sir E. Farley. Žena je pa stara šele 26 let.

Ukradena kri

Na neki ženski kliniki v Nemčiji so brezplačno lečili siromašno žensko. Take bolnice morajo v bolnicah opravljati nekatera lažja domača dela in biti zdravnikom in profesorjem na razpolago za razne zdravniške demonstracije. Nekega dne se je pa siromašna žena prebudila iz narkoze in opazila, da so ji vzeli zdravniški pol litra krvi za transfuzijo. Žena je tožila fiskus, češ da ji mora plačati odškodnino za ukradeno kri, ker so ji vzeli kri brez njene vednosti in dovoljenja. Vse sodne instance so ji dale prav, le v ceni je morala popustiti, namestu zahtevanih 600 mark za pol litra krvi ji je prisodilo sodišče samo 500 mark.

Zanimiva je utemeljitev razsodbe višjega deželnega sodišča, ki je označilo početje zdravnikov kot protizako-

nito telesno poškodbo. Pri puščanju krvi v tem primeru ne gre za demonstracijo v znanstvene svrhe. Vsekakor bi morali ženo vprašati, če dovoli, da ji vzamejo kri, zdravniki pa tega niso storili. Končno je sodišče izjavilo, da ni nobene pravne dolžnosti, da bi človek žrtvoval svojo kri niti v primeru, ko gre za smrtno nevarnost. Vsakemu človeku je v takem primeru dano na prosto prožiti bližnjemu pomoč ali pa odreči mu jo.

Beseda

o težki atletiki

K jutrišnjemu nastopu naših tekoatletov v Delavski zbornici.

Teškoatletski sport je pri nas še slabo razširjen. V drugih evropskih državah, Avstriji, Nemčiji, Čehoslovski, Madžarski, Angliji, Finski itd. je visoko čislán in zanimanje zanj prav nič ne zaostaja za drugimi sportnimi panogami. Ker je naš narod »jakih ljudi«, ki imajo kot nalašč vse pogoje tega sporta, bi bili uspehi v težki atletiki prav kmalu pomembnejši tudi pri nas, če bi ji posvetili več pozornosti. Baš Slovenci imamo odlične buditelje težkoatletskega sporta in kdor se je za njegov pokret pri nas količkar zanimal, sta mu znani imeni gg. Kandareta in dr. Šarabona, ki se ju sedanja »težka« generacija s hvaležnostjo spominja.

Teško atletiko delimo v tri discipline: dviganje uteži, rokoborbo in boks. Ker imamo sportne panoge, ki zahtevajo od atleta mnogo več fizične sile, kot jo zahteva »težka«, naziv težka ni povsem točen. Pogledmo samo tekače dolgih prog in prav posebno maratonski tek. Teška atletika ni tako težka, kot bi jo sodili po njenem imenu, vsekakor pa je primerna samo moškim.

Dviganje uteži. Uteži so železne ročke, ki jih treba potegniti, suniti ali težno dvigniti do vročenja z eno ali z obeh rokama. Razlikujemo: enoročni, obojoročni poteg, težni eno- in dvoročni dvig, enoročni in obojoročni sunek. Lepa rezultata pri potegu sta že: enoročno kg 45, dvoročno kg 66, istotako je lep uspeh pri enoročnem sunku kg 50 in pri dvoročnem kg 80. — Za dviganje uteži niso potrebne silne mišice, pač pa sprtnost, ki si jo pridobimo z dolgoletno vajno. SK Hirijska je edini klub v naši državi, ki zoli pravilno dviganje uteži.

Rokoborba. Najstarejša disciplina težke atletike je rokoborba. Ločimo v rokoborbi dva sloga: grško-rimskega in prostega. Rokoborba je najvažnejša in najidealnejša vaja za enakomerno okrepitev in izoblikovanje vsakega telesa. Izvaja se na blazini (5 x 5) in traja po 5, 10 ali 20 minut. Tako pasemno dobo imenujemo kolo (rundo). Med posameznimi koli je odmor ene minute. Boj traja dogovorjeno število kol, ali do odločitve. Premagan je oni, ki se prvi za trenutek dotakne tal z obeh ramen.

Boks. Tudi boks je kot sport zelo stara telesna vaja, ki je razširjen po vsem svetu. Izvaja se na prostoru 4,66 m² do 7,32 m². Posamezno kolo traja po 3 minute, odmor so petminutni. Isto kot pri rokoborbi je tudi boks določeno število kol do odločitve, v slučaju pa, da te ni, se izvrši kvalifikacija po točkah.

Ribe hitro rasto.

— Meni se zdi, da ribe strašno hitro rasto.

— Kako to?

— Zato, ker je ščuka, ki jo je ujel naš sosed poleti in o kateri nam vsak dan pripoveduje v krčmi, od dne do dne večja.

Še je čas, da si nabavite čevlje po izredno nizkih cenah!

DO VELIKE NOČI prodajamo vse vrste čevljev Z izrednim popustom

Ne zamudite prilike!

»JARA« čevlji

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 20

Damske plašče

trenchcoate, nogavice in rokavice, moške srajce in kravate

dobite za isto ceno kot pri razprodaji.

TRGOVINA TOMŠIČ,

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 38.

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta 14. 11/7

HARŠKE KANARČKE

samce in samice od Din 100.—

naprej prodaja — Jože Bitenc,

Ljubljana, Karlovska cesta 9/II

1689

ROMAN

»PROKLETSTVO LJUBEZNI«

ki je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem, dobite pri upravi

»Slovenskega Naroda«, Ljubljana,

za 30.— Din (po pošti

35.— Din) v lepi trdi vezavi,

oba dela skupaj vezana, s poštnino Din 50.—.

1683

Sveže, najfinejše norveške

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLIJA

V LJUBLJANI — se priporoča

bledim in slabotnim osebam

1687

Tudi gospodje

imajo za spomlad

svoje želje. Nov površnik in

nov obloko. Staroznana trd-

ka

R. MIKLAUC,

LJUBLJANA, poleg škofije,

vas najbolj potrebuje s kam-

garom, ševjotom, sportnim

suknom in drugimi tkaninami

za vaš okus.

1684

GORENJSKI

SEMIENSKI KROMPIR

beli »Oncida« in zgodnji »Ro-

znik« dobavljajo po ugodni ceni

Kmetijska okrajna združba v

Kranju. 1501

MOTORNO KOLO

350 Ks, dobro ohranjeno, kupi

Kočar, Lukovica 10 pri Domž-

lah. 1675

RABLJENO SESALKO

za bencin kupim. Ponudbe na:

Koračija, trgovec Rogaška Sla-

tina. 1647

STROJ

za izdelovanje sladoleha in kon-

zervator (16 l vsebine) prodaj

Šink, Kranj. 1688

KROMPIR

prvovrsten, več vagonov, na-

prodaj pri podružnici sadjar-

skega društva Orla vas, pošta

Braslovce. Zahtevajte ponudbe.

1687

SMREKOVH DESK

10 m³ suhih, od 2—5 cm debe-

le kupim. — Ponudbe na na-

slov: Peter Hrastelj, Laško.

PISAIRNKA MOČ

vojaščine prost, več vseh pi-

sarniških deliš službo. Po-

nudbe na naslov: Petrič, Trnje

št. 18, p. Brežice. 1685

BRIVSKEGA POMOČNIKA

sprejme — Oton Heimgartner,

Slovenska Bistrica. 1684

GLASPA

KLAVIR (Stutzflügel)

zelo dobro ohranjen, naprodaj.

— Rožna dolina, Cesta III,

št. 10. 1665

MORSKE RIBE

Danes v veliki izbiri fine ribe, morski pajki, orade, bran-

zini, skombri itd.; brodeto s polento.

GOSTILNA »LJUBLJANSKI DVOR«,

KOLODVORSKA CESTA ŠT. 28

Restavracija »PRI MRAKU«

sprejema abonente na dobro hrano po Din 14.—

dnevno. — Na razpolago posebne sobe in lep salon.

Priporoča se

Tratnik Mirko, restavrater

Originalna

dvokolesa

Waffennrad